

Πρώτη έκθεση από τις ετήσιες έρευνες και συνεντεύξεις

Δράση Γ.2.1

Έργο iLIFE-TROODOS

Εθνικό Δασικό Πάρκο Τροόδους: Προώθηση φυσικών αξιών και οικοσυστημικών υπηρεσιών

Λευκωσία

2018

Το παρόν κείμενο εκπονήθηκε από τη Μονάδα Διατήρησης της Φύσης του Πανεπιστημίου Frederick στο πλαίσιο του έργου LIFE16 GIE/CY/000709 με τίτλο «Εθνικό Δασικό Πάρκο Τροόδους: Προώθηση φυσικών αξιών και οικοσυστημικών υπηρεσιών». Το Έργο συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση στο πλαίσιο του προγράμματος LIFE.

The present report has been prepared by Nature Conservation Unit of the Frederick University within the framework of the project LIFE16 GIE/CY/000709 entitled 'Troodos National Forest Park: Promoting natural values and Ecosystem Services'. The Project is co-funded by the European Union in the framework of the project LIFE.

Η πλήρης αναφορά στο παρόν κείμενο είναι:

Μαζαράκη Σ., Τζιωρζή Α., Πάραλας Σ., Ανδρέου Μ. 2018. Πρώτη έκθεση από τις ετήσιες έρευνες και συνεντεύξεις. Μονάδα Διατήρησης της Φύσης, Πανεπιστήμιο Frederick. Λευκωσία.

This document may be cited as follows:

Mazaraki S., Tzortzi A., Parlalis S., Andreou M. 2018. First report on findings from the annual research surveys and interviews. Nature Conservation Unit, Frederick University. Nicosia.

Actual date of completion: January 2018

Date of first revision: November 2018

Συνεργαζόμενοι Φορείς

Περιεχόμενα

English Summary	3
1. Εισαγωγή	4
2. Παρακολούθηση των επιπτώσεων του έργου.....	4
2.1 Σκεπτικό και τρόπος αξιολόγησης.....	4
2.2 Τηλεφωνική έρευνα.....	5
2.3 Συνεντεύξεις	6
2.4 On line έρευνα.....	14
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ	16
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι	17
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ	22
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ	25

Deliverable title

English Summary

Sub-action C.2.1 “Monitoring of the project impact on the target audiences” aims to measure the change of Cypriots’ awareness and perception towards the project’s goal, as this will be implemented through the project’s core actions. Within this sub-action three telephone surveys, three interviews and an online survey will be implemented as follows: i) initial step, aiming to identify the existing knowledge and public awareness according to the project’s goal, ii) mid-process, for assessing the effectiveness of the awareness-raising activities, iii) final-process for evaluating the effectiveness of the awareness-raising activities in reaching the expected project’s goals. Telephone surveys and interviews of the first phase have been completed.

The conclusions reached from the first survey are:

A. Telephone survey

- a) Most people do not know anything about iLIFE-TROODOS project and Natura 2000.
- b) The public believes that Troodos National Forest Park (TNFP) must go through better management.
- c) Information provided up to now is considered inadequate.
- d) Only 2% of the respondents have received financial benefit from the implementation of the project, and only 1 out of 10 believes that the project may contribute to the establishment of a business.

B. Group interviews

- a) All participants stressed the importance of the TNFP by referring to its natural beauty, unique biodiversity, the importance of vegetation and trees to the quality of the air as well as the importance of the water resources it provides.
- b) Both local residents and owners of SMEs stated that Troodos is a source of income, as it attracts visitors and tourists during the winter and summer season.
- c) All participants agreed that the development of Troodos would benefit neighboring communities both in terms of increasing their incomes and improving the quality of life.
- d) Local residents and owners of SMEs reported that their region is neglected by the government and local authorities.
- e) All participants mentioned fire as the greatest threat for TNFP.
- f) Both urban residents and local residents feel that there is insufficient information about the TNFP.
- g) None of the local residents or owners of SMEs had ever heard or seen information material of iLIFE-TROODOS.

Πρώτη έκθεση από τις ετήσιες έρευνες και συνεντεύξεις

Δράση Γ.2.1

1. Εισαγωγή

Το παρόν αποτελεί το παραδοτέο με τίτλο «Πρώτη έκθεση από τις ετήσιες έρευνες και συνεντεύξεις», όπως προνοείται στη Δράση Γ.2 (Παρακολούθηση των επιπτώσεων του έργου) του έργου iLIFE-TROODOS. Η Δράση Γ.2 αποσκοπεί στην παρακολούθηση/ αξιολόγηση του αντίκτυπου του έργου στις ομάδες στόχους, στην τοπική οικονομία και στον πληθυσμό της περιοχή εντός ή πλησίον του Εθνικού Δασικού Πάρκου Τροόδους (ΕΔΠΤ), μέσω τηλεφωνικών ερευνών, διαδικτυακής έρευνας, ομαδικών συνεντεύξεων και καταγραφής του αριθμού των επισκεπτών.

Η παρούσα έκθεση αφορά στη Δράση Γ.2.1 και συγκεκριμένα στην παρουσίαση των αποτελεσμάτων της πρώτης φάσης των ετήσιων ερευνών που είχε ως στόχο την αρχική εκτίμηση της γνώσης και ευαισθητοποίησης του κοινού στόχου, όσο αφορά στις φυσικές αξίες και οικοσυστημικές υπηρεσίες του ΕΔΠΤ.

2. Παρακολούθηση των επιπτώσεων του έργου

2.1 Σκεπτικό και τρόπος αξιολόγησης

Η επιμέρους δράση Γ.2.1 στοχεύει στη μέτρηση της αλλαγής της συνείδησης και της αντίληψης των Κυπρίων προς τον στόχο του έργου, μέσα από την υλοποίηση των βασικών δράσεων του. Για την υλοποίηση του στόχου αυτού, κατά τη διάρκεια του έργου θα υλοποιηθούν τρεις ετήσιες έρευνες ως εξής:

- Αρχικό βήμα, με στόχο τον προσδιορισμό της προϋπάρχουσας γνώσης και της ευαισθητοποίησης του κοινού ως προς τον στόχο του έργου.
- Ενδιάμεση διαδικασία, για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των δραστηριοτήτων ευαισθητοποίησης.
- Τελική διαδικασία για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των δραστηριοτήτων ευαισθητοποίησης για την επίτευξη των στόχων του έργου.

Η αξιολόγηση θα ολοκληρωθεί ως ακολούθως:

- Τρεις τηλεφωνικές έρευνες (αρχική, ενδιάμεση, τελική) οι οποίες διεξάγονται από την εταιρεία Prime Market Research and Consulting Ltd για λογαριασμό του Πανεπιστημίου Frederick.
- Τρεις γύροι συνεντεύξεων (1/ χρόνο). Οι συνεντεύξεις θα απευθύνονται σε διαφορετικές ομάδες ατόμων:
 - Τρεις ομάδες (3-6 άτομα) σε αγροτικό επίπεδο: α) κάτοικοι τοπικών κοινοτήτων, β) τοπικές αρχές και γ) μικρομεσαίες επιχειρήσεις.
 - Τέσσερις ομάδες (3-6 άτομα) σε αστικό επίπεδο: α) Κύπριοι κάτοικοι, β) τουρίστες, γ) τουριστικοί οργανισμοί, και δ) μη κυβερνητικοί οργανισμοί.
- Διαδικτυακή (on line) έρευνα η οποία θα υλοποιείται καθ' όλη τη διάρκεια του έργου με αναρτήσεις ερωτήσεων στη σελίδα του Facebook. Οι ερωτήσεις θα αλλάζουν περιοδικά ανάλογα με την πρόοδο του έργου.

Τα αποτελέσματα κάθε έρευνας θα αναλύονται και αξιολογούνται από κοινωνιολόγο, ο οποίος, όπου κρίνεται σκόπιμο θα παρέχει την ανάλογη καθοδήγηση στην Ομάδα Διαχείρισης του Έργου ως προς την αντίληψη των ατόμων σχετικά με το ΕΔΠΤ και τις οικοσυστημικές υπηρεσίες που παρέχει. Επίσης, ο κοινωνιολόγος θα συγκρίνει τα αποτελέσματα των τριών διαφορετικών χρονικά ερευνών με στόχο να αξιολογήσει την επίδραση του έργου στις ομάδες στόχους (Δράση Γ.2.2). Η παρακολούθηση θα επιτρέψει στην Ομάδα Διαχείρισης του Έργου να αξιολογήσει τα μέσα που αναπτύσσονται στο έργο και να εντοπίσει τυχόν προβλήματα που μπορεί να προκύψουν και να τα αντιμετωπίσει άμεσα μέσω διορθωτικών ενεργειών. Οι αλλαγές που αναμένεται να προκύψουν σε επίπεδο ευαισθητοποίησης θα καταγραφούν και θα επιτρέψουν την ποσοτικοποίηση και αξιολόγηση των επιπτώσεων του σχεδίου προς το τέλος της εφαρμογής του.

Ο πρώτος γύρος των τηλεφωνικών ερευνών ολοκληρώθηκε τον Ιανουάριο του 2018 και των συνεντεύξεων τον Σεπτέμβριο του 2018. Η διαδικτυακή (online) έρευνα ξεκίνησε τον Νοέμβριο του 2018 και θα υλοποιείται καθ' όλη τη διάρκεια του έργου.

2.2 Τηλεφωνική έρευνα

2.2.1 Ερωτηματολόγιο και διαδικασία τηλεφωνικής έρευνας

Η πρώτη φάση της τηλεφωνικής έρευνας θα αποτελέσει σημείο αναφοράς για τις δυο τηλεφωνικές έρευνες (ενδιάμεση, τελική) που θα ακολουθήσουν. Η επιλογή των ερωτήσεων καθορίστηκε από τους εμπειρογνώμονες του έργου και την Ομάδα Διαχείρισης Έργου (Παράρτημα Ι). Οι τρεις τηλεφωνικές συνεντεύξεις θα έχουν, σε μεγάλο ποσοστό, κοινό σύνολο ερωτήσεων επιτρέποντας τον υπολογισμό και την ανάλυση πιθανής αλλαγής στην περιβαλλοντική συνείδηση της Κυπριακής κοινωνίας κατά την υλοποίηση του έργου. Οι ερωτήσεις αυτές θα τροποποιηθούν στις επόμενες δυο τηλεφωνικές έρευνες

για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των ειδικών εργαλείων ενημέρωσης κατά τη διάρκεια των δραστηριοτήτων ευαισθητοποίησης.

Κατά την τηλεφωνική έρευνα έγιναν τηλεφωνικές συνεντεύξεις από ειδικά εκπαιδευμένους ερευνητές, με δομημένο ερωτηματολόγιο σε 498 άτομα άνω των 18 ετών κατά την περίοδο 27/12/2017 – 05/01/2018. Οι συνεντεύξεις έγιναν από το τηλεφωνικό κέντρο της εταιρείας LS Prime Market Research & Consulting Ltd. Για την αξιοπιστία και τον έλεγχο των δεδομένων ακολουθήθηκε: φυσική παρακολούθηση των ερευνητών από τον υπεύθυνο πεδίου και μέσω του συστήματος τηλεφωνικών συνεντεύξεων CAP CATI System, έλεγχος των δεδομένων βάση του προγράμματος SPSS και στρωγγυλοποίηση ψηφίων στο αμέσως επόμενο δεκαδικό.

2.2.2 Αποτελέσματα τηλεφωνικής έρευνας

Από τα αποτελέσματα του ερωτηματολογίου προέκυψαν τα ακόλουθα συμπεράσματα:

- α) Το έργο είναι άγνωστο στο μεγαλύτερο μέρος του υπό εξέταση πληθυσμού και ειδικότερα οι ονομασίες iLIFE-TROODOS και Natura 2000.
- β) Το κοινό θεωρεί ότι χρειάζεται καλύτερη διαχείριση το ΕΔΠΤ, καθώς και πέραν του μισού πληθυσμού θεωρεί μέτρια προς κακή τη διαχείριση, ενώ μόλις 6% εξαιρετική.
- γ) Στις πλείστες ερωτήσεις της ενότητας Γ, το ποσοστό που δηλώνει άγνοια ξεπερνά το 25%, ενώ σε αρκετές περιπτώσεις και το 50%.
- δ) Η ενημέρωση που παρέχεται σήμερα θεωρείται ανεπαρκής καθώς μόλις το ¼ δηλώνει ικανοποιημένο.
- ε) Μόνο το 2% από τους ερωτώμενους έχει λάβει οικονομικό όφελος από την υλοποίηση του έργου, και ένας στους 10 πιστεύει ότι ίσως το έργο να συμβάλει στη δημιουργία κάποιας επιχείρησης.

2.3 Συνεντεύξεις

2.2.1 Ερωτηματολόγιο και διαδικασία συνεντεύξεων

Διενεργήθηκαν επτά ομαδικές συνεντεύξεις με 32 άτομα. Οι συνεντεύξεις ήταν ημι-δομημένες και βασισμένες στον οδηγό συζήτησης (Παράρτημα II).

Οι συνεντεύξεις διενεργήθηκαν ως εξής:

- Μία ομάδα ατόμων που ζουν στην Κύπρο σε αστικές περιοχές στην οποία συμμετείχαν 5 άτομα ηλικίας 28, 30, 37, 45 και 67 χρονών ανώτερου (Λύκειο) και ανώτατου (Πανεπιστήμιο) μορφωτικού επιπέδου. Τρία άτομα ήταν εργαζόμενα, ένα άνεργο και ένα άτομο είχε συνταξιοδοτηθεί.

- Τέσσερις ομάδες στις οποίες συμμετείχαν 10 κάτοικοι που ζουν στην περιοχή του Τρόδους. Σε κάθε ομάδα συμμετείχαν –δύο έως τρία άτομα διαφόρων ηλικιών (από 18 - 80 χρονών) και μορφωτικών επιπέδων.
- Μια ομάδα στην οποία συμμετείχαν δύο άτομα, ιδιοκτήτες μικρομεσαίων επιχειρήσεων.
- Μία ομάδα με πέντε άτομα, μέλη μη κυβερνητικής (εθελοντικής) οργάνωσης ηλικίας 16, 38, 45, 60 και 75 χρονών.
- Μία ομάδα με τρεις κοινοτάρχες από όμορες κοινότητες.
- Μία ομάδα με τρεις ταξιδιωτικούς πράκτορες, οι οποίοι δραστηριοποιούνται στον σχεδιασμό εκδρομών.
- Μία ομάδα με τέσσερις τουρίστες που πραγματοποίησαν επίσκεψη στην ευρύτερη περιοχή του ΕΔΠΤ.

Σκοπός των ομαδικών συνεντεύξεων αποτέλεσε η καταγραφή των απόψεων, εισηγήσεων, αντιλήψεων και γνώσης των συμμετεχόντων σε ό,τι αφορά στο ΕΔΠΤ καθώς και στους στόχους του έργου iLIFE-TROODOS.

2.2.2 Αποτελέσματα συνεντεύξεων

Τα αποτελέσματα των συνεντεύξεων αφορούν σε τέσσερις θεματικές ενότητες: σημασία ΕΔΠΤ, προβλήματα στο ΕΔΠΤ, κίνδυνοι για το ΕΔΠΤ, επάρκεια ενημέρωσης σχετικά με το ΕΔΠΤ, πρόγραμμα iLIFE-TROODOS.

Σημασία ΕΔΠΤ

Αρχικά οι συμμετέχοντες ρωτήθηκαν για τη σημασία που έχει για αυτούς το ΕΔΠΤ. Και οι 32 συμμετέχοντες τόνισαν τη σημασία του ΕΔΠΤ για την Κύπρο κάνοντας αναφορά στη φυσική ομορφιά, στη μοναδική βιοποικιλότητα σε επίπεδο χλωρίδας και πανίδας, στη σημασία της βλάστησης και των δέντρων στην ποιότητα του αέρα καθώς στη σημασία των υδάτινων πόρων που παρέχει.

«...είναι ο πνεύμονας της Κύπρου, μας δίνει οξυγόνο, πράσινο...χωρίς αυτά είμαστε καμένη γη» (κάτοικος περιοχής)

«Χωρίς το Τρόδος δεν υπάρχει ζωή ούτε οξυγόνο. Εμείς το ζούμε έντονα τα καλοκαίρια στις κατασκηνώσεις μας (της ΜΚΟ) στο Τρόδος» (εθελόντρια ΜΚΟ)

«Όπως γράφει και στο Facebook σας έχει πολλά είδη χλωρίδας και πανίδας που είναι μοναδικά για την περιοχή! Είναι απίστευτης σημασίας το Τρόδος» (κάτοικος αστικής περιοχής)

«Είναι ο βασικός χειμερινός προορισμός τόσο για τους Κύπριους, όσο και αρκετές ομάδες ξένων επισκεπτών. Επίσης, να τονίσουμε τη σπουδαιότητα του ΕΔΠΤ από θρησκευτικής πλευράς, καθώς μεγάλος αριθμός επισκεπτών κατευθύνεται στα μοναστήρια της ευρύτερης περιοχής» (ταξιδιωτικός πράκτορας).

«Αρκετές ομάδες τουριστών επιλέγουν το Τρόδος τόσο για αθλητικές δραστηριότητες, όπως για ποδηλασία και πεζοπορία» (ταξιδιωτικός πράκτορας).

Οι συμμετέχοντες της ομάδας ατόμων από αστικές περιοχές έκαναν ιδιαίτερη αναφορά στο γεγονός ότι και οι ίδιοι δεν ζουν στο Τρόδος, ούτε το επισκέπτονται συχνά, θεωρούν ότι αποτελεί:

«ίσως την πιο σημαντική περιοχή της Κύπρου γιατί προσφέρει οξυγόνο, νερό και προστασία σε σπάνια χλωρίδα και πανίδα» (συμμετέχουσα σε ομάδα αστικής περιοχής).

Επιπρόσθετα, οι κάτοικοι της περιοχής συμφώνησαν ότι το Τρόδος προσφέρει πολλά στους επισκέπτες με κύρια αναφορά στο πράσινο, το νερό και το κλίμα, το οποίο θεωρούν ότι είναι καλύτερο από οποιαδήποτε άλλη περιοχή της Κύπρου.

Στο πλαίσιο της συζήτησης σχετικά με τα οφέλη του Τρόδους, τόσο οι κοινοτάρχες και οι κάτοικοι της περιοχής όσο και οι ιδιοκτήτες μικρομεσαίων επιχειρήσεων τόνισαν ότι, το Τρόδος συνιστά γι' αυτούς πηγή εσόδων αφού αποτελεί πόλο έλξη επισκεπτών και τουριστών, κατά τη διάρκεια της χειμερινής και της καλοκαιρινής περιόδου. Αναφέρθηκαν στα σημεία ενδιαφέροντος κάνοντας ιδιαίτερη αναφορά στα πάρκα, στις ποδηλατικές διαδρομές, στα μονοπάτια της φύσης, στις εκκλησίες και στους καταρράκτες. Η μεγαλύτερη επίδραση, όπως ανέφεραν, φαίνεται από την πληρότητα των ξενοδοχείων και τη μεγάλη ζήτηση επιχειρήσεων εστίασης (εστιατόρια, καφετέριες), περιπτέρων και υπεραγορών της περιοχής.

«... εννοείται ότι υπάρχει κίνηση στην Κακοπετριά λόγω Τρόδους. Το χειμώνα έρχονται τα Σαββατοκύριακα, το καλοκαίρι πιο συχνά» (ιδιοκτήτης μικρομεσαίας επιχείρησης)

«Το όφελος είναι μεγαλύτερο για τους ιδιοκτήτες κέντρων... και τα ξενοδοχεία» (ιδιοκτήτης μικρομεσαίας επιχείρησης)

Με την άποψη αυτή συμφώνησαν και οι ταξιδιωτικοί πράκτορες οι οποίοι ανέφεραν ότι:

«ειδικά στις τουριστικές περιόδους, διοργανώνονται, πολύ συχνά, οργανωμένες εκδρομές με διάφορους προορισμούς (κυρίως με σκοπό την αναψυχή), όχι μόνο για τον εισαγόμενο τουρισμό αλλά και για τον εγχώριο» (ταξιδιωτικός πράκτορας).

Οι τουρίστες δήλωσαν ενθουσιασμένοι τόσο με την ομορφιά του τοπίου όσο και με το γεγονός ότι τους παρέχεται η δυνατότητα συμμετοχής σε δραστηριότητες αναψυχής. Μέλος της ομάδας τουριστών αναφέρθηκε στο όφελος που έχει το Τρόδος για τις ποδηλατικές ομάδες (mountain biking) που επισκέπτονται την περιοχή για προπονήσεις.

«Η ομορφιά είναι που εντυπωσιάζει τους επισκέπτες! Οι καιρικές συνθήκες και η διαθεσιμότητα διαδρομών και οι κοντινές αποστάσεις με άλλες περιοχές ελκύουν ομάδες ποδηλατών, από ότι γνωρίζω έρχονται για προπόνηση ...» (τουρίστας περιοχής)

Πέρα από τη σημασία του Τρόοδους ως τουριστικού πόλου έλξης, οι κάτοικοι της περιοχής ανέφεραν ότι όσον αφορά στον κλάδο της γεωργίας, αρκετοί από τους κατοίκους της περιοχής καλλιεργούν φρούτα ή ασχολούνται με τη ξυλεία.

Τα μέλη της ΜΚΟ έκαναν εκτεταμένη αναφορά στη σημασία του Τρόοδους ως τόπου αναψυχής και μίλησαν για τα μονοπάτια της φύσης, τις πορείες στο Τρόοδος, τις επισκέψεις σε μουσεία, πάρκα και χωριά της περιοχής και μοιράστηκαν τις εμπειρίες που είχαν ως μέλη κατασκηνώσεων.

«Αυτό που ζούμε στο Τρόοδος είναι ανεπανάληπτο! Είναι η ζωή μας! Πάω στο Τρόοδος τα τελευταία 50 χρόνια και θα πηγαίνω για όσο μπορώ!» (εθελόντρια ΜΚΟ)

«Λατρεύω τα μονοπάτια της φύσης. Τη διανυκτέρευση που κάναμε παλιά στο μονοπάτι Μακριά Κοντάρκα...στο ξέφωτο, τη μυρωδιά των δέντρων και του φρέσκου χύματος!» (εθελόντρια ΜΚΟ)

«Αγαπώ το Τρόοδος είναι δεύτερο σπίτι μου... οφείλουμε να το προσέχουμε και να το προστατεύουμε!» (εθελόντρια ΜΚΟ)

Στον Πίνακα 1, συνοψίζονται τα κύρια οφέλη του Τρόοδους, όπως αναφέρθηκαν στις συνεντεύξεις, και διακρίνονται σε τρεις κατηγορίες: α) οικονομικά, β) φυσικός πλούτος, γ) αναψυχή.

Πίνακας 1. Κύρια οφέλη που αναφέρθηκαν στις συνεντεύξεις

Οικονομικά	Φυσικός πλούτος	Αναψυχή
Εισοδήματα λόγω γεωργίας Εισοδήματα λόγω τουρισμού	Φυσικός πλούτος Καθαρός αέρας Νερό Καταρράκτες Μοναδική χλωρίδα και πανίδα	Μονοπάτια Κατασκηνωτικοί χώροι Εκκλησίες Μουσεία Καταρράκτες Αθλητικές δραστηριότητες (ποδηλασία, πεζοπορία, κτλ)

Όλοι οι συμμετέχοντες στις συνεντεύξεις συμφώνησαν ότι η ανάπτυξη του Τρόοδους θα έχει όφελος στις γεινιάζουσες κοινότητες, τόσο σε ό,τι αφορά στην αύξηση των εσόδων από την αύξηση των

επισκεπτών, όσο και στη βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων. Συγκεκριμένα, οι κάτοικοι της περιοχής ανέφεραν ότι επιθυμούν να έχουν όφελος κυρίως οι ίδιοι, ως κάτοικοι της περιοχής και τόνισαν ότι η βελτίωση του δρόμου θα έπρεπε να αποτελεί προτεραιότητα στην ανάπτυξη.

«Αν φτιάξουν το δρόμο πρώτα από όλα θα είναι πιο εύκολο για τους νέους μας να μείνουν στις περιοχές μας. Οι περισσότεροι φεύγουν γιατί είναι δύσκολη η πρόσβαση για να πηγαίνουν δουλειά. Δεύτερο θα αυξηθούν οι δουλειές μας, θα έρχεται περισσότερος κόσμος πάνω» (ιδιοκτήτης μικρομεσαίας επιχείρησης)

«Συμφωνώ! Να φανταστείτε τώρα ψάχνω νέους για υπαλλήλους και δε βρίσκω. Φεύγουν όλοι! Δεν υπάρχει ασφάλεια με αυτό το δρόμο» (ιδιοκτήτης μικρομεσαίας επιχείρησης)

Αναφορά στην ανάγκη παροχής κινήτρων και διευκολύνσεων στους κατοίκους (ιδιαίτερα στους νέους) για να μείνουν στην περιοχή έγινε και από τους κοινοτάρχες. Ιδιαίτερη αναφορά έγινε στον ρόλο που διαδραματίζει ο Επίτροπος Ανάπτυξης Ορεινών Κοινοτήτων ο οποίος, όπως ανέφεραν, εάν καταφέρει να κρατήσει τους νέους στην περιοχή τότε θα προσφέρονται περισσότερες και ποιοτικότερες υπηρεσίες στους τουρίστες, γεγονός που θα συμβάλει στην αύξηση της επισκεψιμότητας της περιοχής και κατά συνέπεια σε οικονομικό όφελος για τις κοινότητες.

«Ο Επίτροπος για την ανάπτυξη της περιοχής μας έχει μεγάλη ευθύνη. Ελπίζω να τηρήσει τις υποσχέσεις που μας έδωσε για να μπορέσουμε να πάμε μπροστά» (κοινοτάρχης)

«Αναπτύσσοντας την περιοχή ο Επίτροπος πρέπει να βοηθήσει τους νέους μας να μείνουν, έτσι θα προσφέρουμε περισσότερα στους Τουρίστες... πιο πολλές υπηρεσίες και πιο καλές!» (κοινοτάρχης)

Σε ερώτηση αν πιστεύουν ότι αναγνωρίζεται η αξία του ΕΔΠΤ από τους Κύπριους όλοι ανέφεραν ότι σε μεγάλο βαθμό αναγνωρίζεται. Προβληματισμό εξέφρασαν οι ταξιδιωτικοί πράκτορες αναφορικά με τον τρόπο που Κύπριοι αντιλαμβάνονται την αξία του ΕΔΠΤ σε σχέση με τις παράλιες περιοχές αναφέροντας:

«...οι Κύπριοι θεωρούν τις παραλίες ως τα κύρια σημεία αναφοράς. Πιστεύω ότι πολλές φορές στο μυαλό τους οι παραλίες είναι πιο σημαντικές γιατί εκεί συγκεντρώνεται ο περισσότερος τουρισμός» (ταξιδιωτικός πράκτορας).

«Αναγνωρίζουν βέβαια την αξία των φυσικών πόρων... είμαι σίγουρος ότι αν τους ρωτήσουμε θα μιλήσουν για το νερό και το οξυγόνο ή τον καθαρό αέρα που βρίσκουν εκεί...ειδικά το καλοκαίρι που στις υπόλοιπες περιοχές επικρατεί υγρασία και αφόρητη ζέστη» (ταξιδιωτικός πράκτορας).

Επιπρόσθετα, οι κάτοικοι της περιοχής εξέφρασαν ανησυχία αναφορικά με την άγνοια (ειδικότερα εκ μέρους των επισκεπτών) του κινδύνου που εμπεριέχεται σε ορισμένες δραστηριότητες.

«Ορισμένοι δεν καταλαβαίνουν τη σημασία της πράξης τους! Λεν αγαπούν το Τρόδος αλλά... Ανάβουν φωτιές όπου να 'ναι για να ψήσουν σούβλες! Ε μα αυτό είναι επικίνδυνο! Μια σπίθα είναι...όπως τους καπνιστές... πετούν τσιγάρα και ό,τι γίνεται» (κάτοικος περιοχής)

«Ναι θεωρώ ότι αναγνωρίζεται η αξία από τους Κύπριους, γι' αυτό έρχονται. Απλά πρέπει να αναγνωρίσουν περισσότερο ότι πρέπει να προσπαθήσουμε περισσότερο να το προστατεύσουμε» (κοινοτάρχης)

Σε ερώτηση για το κατά πόσο η περιοχή προβάλλεται προς τα έξω και κατά πόσο θεωρούν ότι αναγνωρίζεται η αξία της από τους ξένους επισκέπτες, οι περισσότεροι τουρίστες ανέφεραν ότι αυτό δεν γίνεται στο βαθμό που θα έπρεπε. Επίσης, ανέφεραν ότι γίνεται περισσότερη αναφορά στον ήλιο και στη θάλασσα με αποτέλεσμα η αξία και η σημασία του βουνού να παραγκωνίζεται σε κάποιο βαθμό.

«Όλοι γνωρίζουν την Αγία Νάπα και άλλες παράλιες περιοχές, στα ταξιδιωτικά γραφεία αυτό μας λένε... χρειάζεται να διαφημιστεί ξεχωριστά το Τρόδος πιστεύω!» (τουρίστρια περιοχής)

Προβλήματα στο ΕΔΠΤ

Με αφορμή τη συζήτηση για την ανάπτυξη του Τρόδους, οι κάτοικοι της περιοχής έκαναν εκτεταμένη αναφορά στα προβλήματα που αντιμετωπίζει η περιοχή. Όλοι οι κάτοικοι που συμμετείχαν στις συνεντεύξεις καθώς και οι ιδιοκτήτες μικρομεσαίων επιχειρήσεων ανέφεραν ότι, η περιοχή τους βρίσκεται σε στασιμότητα και είναι παραμελημένη από τις εκάστοτε κυβερνήσεις. Ανάφεραν επίσης, ότι η τοπική αυτοδιοίκηση υστερεί στη διεκδίκηση μέτρων αναβάθμισης της περιοχής και επανέλαβαν την ανάγκη για βελτίωση του δρόμου και την ανάγκη δημιουργίας αποχετευτικού συστήματος.

Κίνδυνοι για το ΕΔΠΤ

Στο ερώτημα που τέθηκε σχετικά με τους κινδύνους που θεωρούν ότι υπάρχουν για το ΕΔΠΤ και οι 32 συμμετέχοντες ανέφεραν τον κίνδυνο πυρκαγιάς ως τη μεγαλύτερη απειλή.

«Οπωσδήποτε οι πυρκαγιές...ειδικά οι κακόβουλες και ειδικά την περίοδο της ξηρασίας» (κάτοικος περιοχής)

«Η καταστροφή στο δάσος της Σολέας τα λέει όλα...τραγωδία...ειδικά για εμάς που ζούμε εδώ ήταν καταστροφή!» (κάτοικος περιοχής)

«Δεν το συζητούμε, οι πυρκαγιές... στις κατασκηνώσεις μας είναι το κύριο μας μέλημα... να κρατούμε το Τρόδος ασφαλές...χρειάζονται 100-200 χρόνια να ξαναγίνει ένα δάσος που καταστράφηκε» (εθελόντρια ΜΚΟ)

«Βεβαίως οι πυρκαγιές. Είναι ο μεγαλύτερος μας φόβος ως κοινότητες...μιλούμε για τις περιουσίες μας και την ομορφιά των χωριών μας» (κοινοτάρχης)

«Υποθέτω η φωτιά...και στη δική μας χώρα όπου υπάρχει δάσος η μεγαλύτερη απειλή είναι οι φωτιές» (τουρίστρια περιοχής)

Ως δευτερεύοντες κίνδυνοι αναφέρθηκαν από την πλευρά του ΜΚΟ και των κατοίκων, η ρύπανση του περιβάλλοντος η οποία είναι εντονότερη το καλοκαίρι και τον χειμώνα (όταν έχει χιόνια) που συνιστούν περιόδους με τη μεγαλύτερη επισκεψιμότητα στην περιοχή καθώς και οι ζημιές και η φασαρία που δημιουργούνται κυρίως από τους τουρίστες. Πέρα από αυτούς τους κινδύνους ο ένας εκ των ιδιοκτητών μικρομεσαίας επιχείρησης ανέφερε και τις περιοδικές κατολισθήσεις, ειδικότερα κατά τους χειμερινούς μήνες.

Στο πλαίσιο της συζήτησης για τους κινδύνους για το ΕΔΠΤ οι κάτοικοι της περιοχής ανέφεραν ότι χρειάζονται δράσεις για προστασία του ΕΔΠΤ. Συγκεκριμένα ανέφεραν ότι αν και υπάρχουν δασοπυροσβέστες και δασοφύλακες στην περιοχή αυτό δεν είναι αρκετό για τη διασφάλιση της ασφάλειας του δάσους και τόνισαν την ανάγκη ενίσχυσης των δυνάμεων που ήδη βρίσκονται στην περιοχή.

«Ναι έχουμε δασοπυροσβέστες που κάνουν σπουδαία δουλειά....αλλά πόσα να προλάβουν...δεν είναι αρκετοί.. πρέπει να είναι παντού!» (κάτοικος περιοχής)

«Προσπαθούν αλλά υπάρχει κακός συντονισμός μεταξύ δασονομείου και Τμήματος Δασών και οι κίνδυνοι αυξάνονται» (κάτοικος περιοχής)

Επάρκεια ενημέρωσης σχετικά με το ΕΔΠΤ

Στη συνέχεια των συνεντεύξεων οι συμμετέχοντες ρωτήθηκαν σχετικά με το πόσο επαρκής θεωρούν ότι είναι η ενημέρωση που γίνεται σχετικά με το ΕΔΠΤ και ποιος φορέας πιστεύουν πως θα έπρεπε να είναι υπεύθυνος. Τόσο οι κάτοικοι των αστικών περιοχών όσο και οι κάτοικοι της περιοχής, συμπεριλαμβανομένων των κοινοταρχών, θεωρούν ότι δεν υπάρχει επαρκής ενημέρωση για το ΕΔΠΤ. Επίσης, πιστεύουν ότι θα πρέπει να συνεργαστεί το Κράτος με τον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού (ΚΟΤ) και την Αναπτυξιακή Εταιρεία Τρόδους, ώστε μέσα από τη συνεργασία τους να βρουν νέους τρόπους προώθησης και προσέλκυσης επισκεπτών. Έγινε ειδική αναφορά στον ρόλο του ΚΟΤ και στη έμφαση που πρέπει να δώσει στο συγκεκριμένο ζήτημα αφού, όπως αναφέρθηκε, ο εν λόγω οργανισμός φαίνεται να δίνει περισσότερη έμφαση στην προώθηση των παραθαλάσσιων περιοχών.

«Ο ΚΟΤ πρέπει να δώσει και στο Τρόδος έμφαση, να δημιουργήσει φυλλάδια και να ενημερώσει τους Τουρίστες και για τις δικές μας περιοχές» (κάτοικος περιοχής)

Τα μέλη της ΜΚΟ ανέφεραν ότι υπάρχει επαρκής πληροφορία για το Τρόδος, η οποία όμως δεν διοχετεύεται με σωστό τρόπο.

«Υπάρχουν πολλές πληροφορίες νομίζω... και φυλλάδια, βιντεάκια, κιόσκια αλλά ο κόσμος δεν το ξέρει. Πρέπει να τα ψάξεις για να πέσουν στα χέρια σου. Δεν είναι διαθέσιμα όπου χρειάζεται» (εθελόντρια ΜΚΟ)

Κάποιοι τουρίστες ανέφεραν ότι θεωρούν ότι η ενημέρωση δεν είναι επαρκής. Συζήτησαν ότι δεν είχαν λάβει συγκεκριμένη ενημέρωση για το ΕΔΠΤ, αλλά βρέθηκαν στον συγκεκριμένο χώρο (Κακοπετριά) χωρίς να το έχουν σχεδιάσει και γενικά είχαν πολύ καλές εντυπώσεις. Ένας από τους τουρίστες ανέφερε ότι θεωρεί την ιστοσελίδα του ΚΟΤ ως σημαντικό μέσο ενημέρωσης.

«Πριν να επισκεφθούμε την Κύπρο είχαμε δει την ιστοσελίδα του ΚΟΤ και αφού είδαμε φωτογραφίες του ΕΔΠΤ αποφασίσαμε να κάνουμε μια επίσκεψη στο συγκεκριμένο χώρο» (τουρίστας περιοχής)

Πρόγραμμα iLIFE-TROODOS

Το τελευταίο μέρος των συνεντεύξεων αφορούσε στη γνώση των συμμετεχόντων σχετικά με το έργο iLIFE-TROODOS. Συγκεκριμένα, ρωτήθηκαν κατά πόσο είχαν δει ή ακούσει ενημερωτικό υλικό του έργου σε παραδοσιακά (τηλεόραση, ραδιόφωνο, αφίσες) ή νέα (κοινωνικά δίκτυα κτλ.) μέσα ενημέρωσης. Κανένας από τους κατοίκους της περιοχής, τους τουρίστες ή τους ιδιοκτήτες μικρομεσαίων επιχειρήσεων δεν είχε δει ή ακούσει ενημερωτικό υλικό σε οποιοδήποτε μέσο και για το λόγο αυτό δεν ακολούθησε περαιτέρω συζήτηση. Δυο στους πέντε κατοίκους των αστικών περιοχών που συμμετείχαν στη συζήτηση είχαν δει τηλεοπτικά σποτ και είχαν ακούσει ραδιοφωνικά σποτ, ενώ τρεις από αυτούς είδαν αναρτήσεις στο Facebook. Σε ό,τι αφορά τις εθελόντριες της ΜΚΟ όλες είχαν δει τις αναρτήσεις στο Facebook και δυο είδαν τηλεοπτικά σποτ.

Όπως διαφάνηκε από τις συζητήσεις που ακολούθησαν με τα άτομα που είδαν ή/ και άκουσαν κάποιο από το υλικό της εκστρατείας στην τηλεόραση και στο ραδιόφωνο, η ανταπόκριση ήταν θετική.

«Μου άρεσε πάρα πολύ το σποτ που είδα. Τόσο ζωντανό και όμορφο...ήθελα να πάω στο Τρόδος εκείνη τη στιγμή» (κάτοικος αστικής περιοχής)

«Το Τρόδος όπως το ξέρουμε. Όμορφο, με τα νερά του, τη βλάστηση... πανέμορφο» (εθελόντρια ΜΚΟ)

Στη συζήτηση αναφορικά με το ενημερωτικό υλικό που είδαν οι συμμετέχοντες (ειδικά τα μέλη της ΜΚΟ) στα κοινωνικά δίκτυα, έγινε αναφορά στη χρησιμότητα των πληροφοριών που είχε

αναρτηθεί μέχρι εκείνη τη στιγμή και εκφράστηκε η επιθυμία να δουν ακόμη περισσότερες φωτογραφίες που να συνοδεύονται με πληροφορίες για συγκεκριμένα φυτά, ζώα και χωριά της περιοχής.

«Θα ήθελα και άλλες φωτογραφίες με πληροφορίες μαζί... θα ήταν ωραίο!» (εθελόντρια ΜΚΟ)

«Συμφωνώ! Πολλά από τα παιδιά της ομάδας μας μπορούν να χρησιμοποιήσουν το Facebook του προγράμματος για να μάθουν για το Τρόδος πριν έρθουν κατασκήνωση. Ίσως να κάνουν και παρουσίαση στις υπόλοιπες ...» (εθελόντρια ΜΚΟ)

Επιπρόσθετα, οι συμμετέχοντες δήλωσαν ότι θα ήταν καλύτερα αν στα τηλεοπτικά σποτ υπήρχε κίνηση και παράλληλα εξέφρασαν τους ενδοιασμούς τους κατά πόσο αυτά τα σποτ θα μπορούσαν να κινητοποιήσουν κάποιον που δε γνωρίζει το Τρόδος να το επισκεφθεί, όχι λόγω το περιεχομένου τους αλλά λόγω της μικρής συχνότητας προβολής τους.

«Πραγματικά είναι πολύ ωραία... πολύ ωραίες εικόνες... καταλαβαίνεις την ομορφιά που θα δεις εκεί! Ξέρεις μόνο από την εικόνα... αλλά δεν το δείχνει αρκετά συχνά... δύσκολο να τους πείσεις να παν αν δεν το δουν κι άλλες φορές» (κάτοικος αστικής περιοχής)

«Θα μου άρεσε να δω και λίγη περισσότερη ζωντανία... πουλιά να πετούν, δέντρα, νερά να τρέχουν...τα Καληδόνια με τα νερά τους ... θα ήταν... πώς να το πω; Πιο ζωντανό» (εθελόντρια ΜΚΟ)

Ενδιαφέρον παρουσίασε πρόταση ατόμου από τους κατοίκους αστικών περιοχών. Συγκεκριμένα το άτομο αυτό ανέφερε ότι είχε δει στη σελίδα του έργου στο Facebook τα βίντεο με πρωταγωνιστή τον Δενδρή, που απευθύνονταν σε παιδιά. Ως εκπαιδευτικός ανέφερε ότι θα το έβρισκε ιδιαίτερα ενδιαφέρον να χρησιμοποιήσει τα συγκεκριμένα βίντεο ως εργαλεία μάθησης στο πλαίσιο μαθημάτων με θέμα που αφορούν στο περιβάλλον.

«Πολύ ωραία προσπάθεια! Μου άρεσε! Έτυχε να δω και αυτά με το Δενδρή» «Σκέφτηκα ότι θα ήταν πολύ ωραίο υλικό για το μάθημα που έχουμε με τα παιδιά για το περιβάλλον... σαν εισαγωγή...» «Κάθε βιντεάκι για το θέμα που θα πω... το νερό, τον αέρα...» «Ίσως αν μπορεί και άτομο του έργου να έρθει να μιλήσει για το Τρόδος θα ήταν ωραία» (κάτοικος αστικής περιοχής, δασκάλα δημοτικού)

2.4 On line έρευνα

Η διαδικτυακή (online) έρευνα υλοποιείται με περιοδικές αναρτήσεις (1-2/ μήνα) ερωτήσεων πολλαπλής επιλογής (Παράρτημα ΙΙΙ) στη σελίδα του έργου στο Facebook. Η ανάρτηση των ερωτήσεων στο Facebook ξεκίνησε τον Νοέμβριο 2018. Τα αποτελέσματα που θα προκύψουν από την έρευνα στο

τέλος του έργου θα αποτελέσουν μαζί με τα αποτελέσματα των τηλεφωνικών ερευνών και των συνεντεύξεων υλικό για την αξιολόγηση της επίδραση του έργου στις ομάδες στόχους.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Ερωτηματολόγιο για το iLIFE-TROODOS – Εθνικό Δασικό Πάρκο Τροόδους (ΕΔΠΤ)

A. Δημογραφικά και εισαγωγικά στοιχεία

Ημερ.:

A1. Φύλο

1. Άντρας	2. Γυναίκα
-----------	------------

A2. Ηλικία (Να αναγράφεται στο αντίστοιχο κουτί)

1. <25	2. 26-35	3. 36-45	4. 46-55	5. 56-65	6. >66
--------	----------	----------	----------	----------	--------

A3. Επάγγελμα

1. Ιδ. Υπάλληλος	2. Δημ. Υπάλληλος	3. Ελεύθερος Επαγγελματίας
4. Συνταξιούχος/α	5. Άνεργος/η	6. Φοιτητής/τρια / Μαθητής/τρια

A4. Μορφωτικό επίπεδο

1. Δημοτικό	2. Γυμνάσιο	3. Λύκειο
4. Τριτοβάθμια Εκπαίδευση	5. Μεταπτυχιακή Εκπαίδευση	6. Διδακτορικό

A5. Υπηκοότητα

1. Κυπριακή	2. Ελληνική	3. Τούρκικη
4. Ρώσικη	5. Αγγλική	6. Άλλη (προσδιορίστε)

B. Γενική άποψη του κοινού για το ΕΔΠ Τροόδους

B1. Ποια θεωρείτε τη σημαντικότερη φυσική περιοχή της Κύπρου (κατάταξη με σειρά προτεραιότητας)

1.	ΕΔΠ Ακάμα	
2.	ΕΔΠ Μαχαιρά	
3.	ΕΔΠ Κ. Γκρέκο	
4.	ΕΔΠ Τροόδους	
5.	Άλλη (προσδιορίστε)	

B2. Σε ότι αφορά το ΕΔΠ Τροόδους, πόσο συχνά το επισκέπτεστε ή περνάτε μέσα από αυτό;

1. Τουλάχιστον μια φορά την εβδομάδα	2. Τουλάχιστον μια φορά το 15θήμερο	3. Τουλάχιστον μια φορά τον μήνα
4. Τουλάχιστον μια φορά το εξάμηνο	5. Τουλάχιστον μια φορά τον χρόνο	5. Άλλο (προσδιορίστε)

B3. Ποιος είναι κυριότερος λόγος επίσκεψης σας στο ΕΔΠ Τροόδους;

1. Εργασία	2. Αναψυχή	3. Κάτοικος της περιοχής	4. Κυνήγι	5. Άλλη (προσδιορίστε)
------------	------------	--------------------------	-----------	------------------------

B4. Τι σας αρέσει περισσότερο στην περιοχή του ΕΔΠ Τροόδους;

1. Η συγκέντρωση του κόσμου	2. Το κυνήγι	3. Η οδήγηση εκτός δρόμων	4. Οι καφετερίες και τα εστιατόρια.
5. Τα δάση και το περιβάλλον	6. Τα καταστήματα σουβενίρ	7. Το κλίμα	8. Άλλο

B5. Το ΕΔΠΤ προσφέρεται για τα ακόλουθα: (επιλέξτε ότι ισχύει για εσάς)

1. Περιβαλλοντική ενημέρωση	2. Ιππασία	3. Ποδηλασία
4. Κατασκήνωση	5. Οδήγηση εκτός δρόμου	6. Τουρισμό
7. Φωτογράφιση	8. Πεζοπορία	9. Κυνήγι
10. Ορειβασία	11. Εκδρομή (picnicking) / ΒΒQ	12. Συλλογή μανιταριών / βοτάνων

B6. Τι από τα πιο κάτω χρειάζεται περισσότερο η περιοχή:

1. Περιορισμούς για το κυνήγι	
2. Φύλαξη και προστασία	
3. Υποδομές διασκέδασης	
4. Χώρους διανυκτέρευσης	
5. Σημεία Πληροφόρησης	
6. Άλλο (προσδιορίστε)	

B7. Πως θα χαρακτηρίζατε τον τρόπο διαχείρισης του ΕΔΠ Τροόδους;

1. Εξαιρετικό	2. Πολύ καλό	3. Μέτριο	4. Κακό	5. Πολύ Κακό

Γ. Ερωτήσεις γνώσεων. Σημειώστε ποιες από τις παρακάτω θέσεις ισχύουν ή δεν ισχύουν.

α/α	Ερώτηση	Ισχύει	Δεν Ισχύει	ΔΓ
Γ1	Το ΕΔΠΤ καλύπτει ολόκληρη την οροσειρά του Τροόδους		X	
Γ2	Οι υδροφόροι ορίζοντες της περιοχής συνιστούν τη σημαντικότερη πηγή νερού για ολόκληρη τη χώρα	X		
Γ3	Η ποιότητα των υπόγειων νερών είναι ανεξάρτητη από την ανάπτυξη στην περιοχή		X	
Γ4	Στο ΕΔΠΤ επιτρέπεται η βόσκηση		X	
Γ5	Συναντώνται αρωματικά φυτικά είδη που μπορούν να χρησιμοποιηθούν στην παραδοσιακή φαρμακευτική	X		
Γ6	Λόγω της αυστηρής προστασίας του ΕΔΠ συναντώνται συνολικά 350 από τα 400 είδη πουλιών της Κύπρου		X	
Γ7	Στο ΕΔΠΤ υπάρχουν φυσικά δάση κέδρου		X	
Γ8	Η περιοχή φιλοξενεί 38 από τα 261 απειλούμενα φυτικά είδη που συμπεριλαμβάνονται στο Κόκκινο Βιβλίο της Χλωρίδας της Κύπρου	X		
Γ9	Οι εγκαταλελειμμένες γαλαρίες του ΕΔΠΤ Τροόδους φιλοξενούν 14 από τα 20 είδη νυχτερίδας που έχουν καταγραφεί στην Κύπρο	X		

Γ10	Εκτός από το Δάσος Πάφου, ο πληθυσμός του αγρινού έχει επεκταθεί και στο ΕΔΠΤ	X		
Γ11	Οι χείμαρροι με την μεγαλύτερη ετήσια ροή νερού πηγάζουν από το ΕΔΠΤ	X		
Γ12	Ο μεγαλύτερος όγκος ξυλείας που συλλέγεται από τα Κρατικά Δάση, προέρχεται από το ΕΔΠΤ.		X	
Γ13	Το ΕΔΠΤ βρίσκεται εκτός του Δικτύου NATURA 2000.		X	
Γ14	Το ευρωπαϊκό μονοπάτι E4 διασχίζει το ΕΔΠΤ	X		
Γ15	Η διαχείριση του ΕΔΠΤ γίνεται από την Επαρχιακή Διοίκηση Λεμεσού	X		
Γ16	Η διατήρηση του χαρακτήρα των χωριών της περιοχής επιδρά αρνητικά στην ανάπτυξη του αγροτουρισμού		X	
Γ17	Στην περιοχή του ΕΔΠΤ βρίσκονται τρία μοναστήρια		X	
Γ18	Η διαχείριση του ΕΔΠΤ επιβάλλει περιορισμούς στην ανάπτυξη των γειτονικών κοινοτήτων υποβαθμίζοντας την τοπική οικονομία		X	
Γ19	Ο πληθυσμός των χωριών του Τροόδους έχει αυξηθεί τα τελευταία χρόνια λόγω της ανάπτυξης της περιοχής	X		
Γ20	Στο ΕΔΠΤ θηρεύονται μεταξύ άλλων και μεταναστευτικά θηρεύσιμα είδη όπως μπεκάτσες και είδη τσίχλας	X		
Γ21	Το Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου Κύπρου βρίσκεται στον Καλοπαναγιώτη		X	
Γ22	Το Κέντρο Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης του Τμήματος Δασών βρίσκεται κοντά στην Πλατεία Τροόδους	X		
Γ23	Η Τράπεζα ΣπERMάτων του Βοτανικού Κήπου Τροόδους έχει δημιουργηθεί για προβολή δειγμάτων σπόρων προς τους επισκέπτες		X	
Γ24	Εντός του ΕΔΠΤ συναντούμε σχεδόν όλα τα είδη χλωρίδας της Κύπρου		X	
Γ25	Το σύμπλεγμα των πετρωμάτων που συναντούμε στο ΕΔΠΤ είναι πολύ κοινό και απαντά σε πολλές περιοχές του κόσμου.		X	
Γ26	Στο ΕΔΠΤ συναντώνται πληθυσμοί αγριόχοιρου και ελαφιού		X	
Γ27	Μέσα στο πάρκο λειτουργούν 9 εκδρομικοί χώροι	X		
Γ28	Μέσα στο πάρκο λειτουργούν 10 κατασκηνωτικοί χώροι		X	
Γ29	Υπάρχουν συνολικά 12 μονοπάτια εντός του ΕΔΠΤ	X		
Γ30	Από τα 142 ενδημικά είδη και υποείδη φυτών της Κύπρου, 10 από αυτά συναντώνται μόνο στο Τρόδος.	X		
Γ31	Στο ΕΔΠΤ φωλιάζει ο σπάνιος Σπιζαετός γνωστός και ως περδικοσιάχινο	X		
Γ32	Ο Εκδρομικός χώρος «Μάντρα του Καμπιού» βρίσκεται στο ΕΔΠΤ		X	
Γ33	Το κυνήγι απαγορεύεται εντός του ΕΔΠΤ		X	
Γ34	Ο Γύπας αναπαράγεται στο ΕΔΠΤ.		X	
Γ35	Η εξόρυξη αμιάντου συνεχίζεται σε περιορισμένο βαθμό στην περιοχή του μεταλλείου Αμιάντου		X	
Γ36	Το ΓΕΩΠΑΡΚΟ Τροόδους δημιουργήθηκε για την ανάδειξη της πλούσιας γεωργικής γης της ευρύτερης περιοχής του Τροόδους		X	
Γ37	Στο ΕΔΠΤ λόγω του ψύχους δεν υπάρχουν πεταλούδες		X	

Γ38	Στα τρεχούμενα νερά των ποταμών του ΕΔΠΤ συναντούμε τον κάβουρα του γλυκού νερού	X		
Γ39	Το μονοπάτι «Καληδόνια» βρίσκεται περιμετρικά της Χιονίστρας.		X	
Γ40	Στο ΕΔΠΤ συναντούμε εκτεταμένα δάση Μαύρης Πεύκης.	X		
Γ41	Αναφέρετε 1 ή 2 από τα πιο σημαντικά είδη και στοιχεία του ΕΔΠ Τροόδους			
	41.1. Χλωρίδα:	A)	B)	
	41.2. Πανίδα:	A)	B)	
	41.3. Οικότοπους:	A)	B)	
	41.4. Στοιχεία Πολιτιστικής Κληρονομιάς:	A)	B)	

Δ. Ερωτήσεις για την ανάπτυξη του ΕΔΠΤ

Δ1. Σε ποιο βαθμό πιστεύετε ότι η ενημέρωση που σας παρέχεται σήμερα σχετικά με το ΕΔΠ Τροόδους είναι επαρκής;

1. Εξαιρετικό	2. Πολύ καλό	3. Μέτριο	4. Κακό	5. Πολύ Κακό

Δ2. Τι ενημερωτικό υλικό πιστεύετε ότι χρειάζονται περισσότερο οι επισκέπτες του ΕΔΠΤ; (σημειώστε ότι ισχύει)

1. Αναβάθμιση του ΚΠΕ	2. Οθόνες αφής με πληροφοριακό υλικό	3. Χάρτης με τα σημαντικότερα σημεία ενδιαφέροντος (αξιοθέατα)
4. Ενημερωτικές πινακίδες	5. Ενημερωτικά φυλλάδια	

Δ3. Προς ποια κατεύθυνση πιστεύετε πως πρέπει να κινηθεί η ανάπτυξη για την αύξηση της επισκεψιμότητας της περιοχής;

1. Υποδομές περιβαλλοντικής ενημέρωσης και/ή εκπαίδευσης	2. Ανάδειξη της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς	3. Αθλητικές εγκαταστάσεις και διοργανώσεις
4. Αξιοποίηση υφιστάμενων κτιρίων για διαμονή	5. Αύξηση και βελτίωση των υποδομών δασικής αναψυχής	6. Δημιουργία Ξενοδοχείων και ενιαίων αναπτύξεων
7. Αυστηρότερο καθεστώς προστασίας	8. Κέντρα διασκέδασης	Άλλο (προσδιορίστε)

Δ4. Ποιες από τις πιο κάτω δραστηριότητες προτείνετε να αναπτυχθούν στην περιοχή;

1. Ορειβασία/Αναρρίχηση	2. Ιππασία	3. Ποδηλασία
4. Κατασκήνωση	5. Οδήγηση εκτός δρόμου	6. Κυνήγι
7. Πτηνοπαράτηρηση (Birdwatching)	8. Άλλο (Προσδιορίστε)	

Δ5. Σε τι βαθμό θεωρείτε ότι η ανάπτυξη του ΕΔΠ Τροόδους μπορεί να έχει οικονομικά οφέλη για τις γεινιάζουσες κοινότητες;

1. Πολύ Σημαντικό βαθμό	2. Αρκετά Σημαντικό βαθμό	3. Περιορισμένο βαθμό	4. Καθόλου
-------------------------	---------------------------	-----------------------	------------

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

iLIFE-TROODOS

Οδηγός συζήτησης για ομαδικές συνεντεύξεις

A. Δημογραφικά και εισαγωγικά στοιχεία

Καταγραφή δημογραφικών στοιχείων των συμμετεχόντων για δημιουργία προφίλ ομάδων.

B. Ερωτήσεις για συζήτηση

Οι συνεντεύξεις είναι ημι-δομημένες. Οι ερωτήσεις προσαρμόζονται ανάλογα με το ακροατήριο

1. Τι σημαίνει για εσάς το Εθνικό Δασικό Πάρκο (ΕΔΠ) Τροόδους;
 - Ποια η σημασία του;
 - Ποια τα οφέλη του;
 - Κατοίκους;
 - Επισκέπτες (χρήση);
 - Φυσικοί πόροι;
 - Τι οφέλη πιστεύετε ότι μπορεί να έχει η ανάπτυξη του ΕΔΠ Τροόδους για τις γειτνιαζουσες κοινότητες;
2. Πιστεύετε ότι αναγνωρίζεται η αξία του από τους Κύπριους;
3. Ποιοι θεωρείτε ότι είναι η μεγαλύτεροι κίνδυνοι για το ΕΔΠ Τροόδους;
4. Πιστεύετε ότι χρειάζονται δράσεις για προστασία του ΕΔΠ Τροόδους;
 - Τι είδους
5. Σε ποιο βαθμό πιστεύετε ότι η ενημέρωση που παρέχεται σήμερα σχετικά με το ΕΔΠ Τροόδους είναι επαρκής;
 - Ποιος φορέας θεωρείτε ότι θα πρέπει να είναι υπεύθυνος για αυτό;
6. Τι ενημερωτικό υλικό πιστεύετε ότι χρειάζονται περισσότερο οι επισκέπτες του ΕΔΠ Τροόδους;
7. Έχετε ακούσει για το έργο iLIFE-TROODOS;
8. Έχετε δει/ακούσει ενημερωτικό υλικό από το iLIFE-TROODOS;
 - Τηλεοπτικές διαφημίσεις
 - Ραδιοφωνικές διαφημίσεις

- Online πηγές- sigma live/kathimerini.com
- Περιοδικά
- Εφημερίδες
- Outdoor billboards
- Ενημερωτικά φυλλάδια
- Facebook page
- Λεωφορεία
- Web banners
- Κινηματογραφικές αίθουσες (διαφημίσεις λίγο μεγαλύτερης διάρκειας)

9. Ποια μέσα (δηλ. τηλεόραση, ραδιόφωνο, ψηφιακά μέσα) πιστεύετε ότι είναι πιο αποτελεσματικά;

- Για εσάς;
- Διαφορές ανάλογα με ηλικία, φύλο ...

10. Πώς αξιολογείτε το υλικό;

- Ποια συναισθήματα σας δημιουργεί;
- Πιστεύετε ότι αντιπροσωπεύει την αξία του ΕΔΠ Τροόδους;
- Συνεισφέρει στο να εκτιμήσει το κοινό την αξία του ΕΔΠ Τροόδους;
 - Αυξάνει τους επισκέπτες στο ΕΔΠ Τροόδους
- Τι σας αρέσει/δεν σας αρέσει σε αυτό;
- Τι θα αλλάζατε;
 - Μηνύματα/κείμενο
 - Εικόνες

11. Αν έχετε δει υλικό άλλαξε κάτι σε εσάς;

- Γνώμη
- Αναγνώριση αξίας ΕΔΠ Τροόδους
- Προβληματισμό

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

Ερώτηση	Επιλογές	Αναμενόμενη Απάντηση
Το Εθνικό Δασικό Πάρκο Τροόδους ανήκει στο δίκτυο Natura:	Ναι Όχι Δε γνωρίζω	Ναι
Ποια από τα πιο κάτω μπορεί να επισκεφτεί κάποιος/α στο Τρόδος.	Θεματικά μουσεία Βιοτεχνίες παραγωγής παραδοσιακών εδεσμάτων Καταστήματα με τοπικά προϊόντα Όλα τα πιο πάνω	όλα
Η οροσειρά του Τροόδους θεωρείται μία από τις σημαντικότερες περιοχές για τη χλωρίδα, σε ολόκληρη την Ευρώπη.	Ναι Όχι Δε γνωρίζω	Ναι
Πόσα από τα 238 απειλούμενα είδη φυτών που περιλαμβάνονται στο Κόκκινο Βιβλίο της Χλωρίδας της Κύπρου συναντούμε στο Εθνικό Δασικό Πάρκο Τροόδους;	5 17 33	33
Το κατάφυτο Τρόδος μας προσφέρει	Οξυγόνο Καθαρό αέρα Κρυστάλλινο νερό. Όλα τα πιο πάνω	Όλα
Το αγρινό (πέρα από το Δάσους Πάφου) άρχισε να κάνει αισθητή την παρουσία του και εντός του Εθνικού Δασικού Πάρκου Τροόδους.	Ναι Όχι Δε γνωρίζω	Ναι
Συναντούμε σκαντζόχοιρους στο Τρόδος	Ναι Όχι Δε γνωρίζω	Ναι
Ποιους σκοπούς πιστεύετε ότι εξυπηρετεί Ο Βοτανικός Κήπος Τροόδους «Α.Γ. Λεβέντης» που βρίσκεται εντός του Εθνικού Δασικού Πάρκου Τροόδους.	Περιβαλλοντική ενημέρωση και εκπαίδευση Διατήρηση – προστασία και ανάδειξη απειλούμενων φυτών Ενίσχυση των ευκαιριών αναψυχής και του τουριστικού προϊόντος Έρευνα σε θέματα χλωρίδας Όλα τα πιο πάνω	Όλα

Ποιο/α από τα πιο κάτω ποτάμια της Κύπρου πηγάζει από το Τρόδος;	Πεδιαίος Διαρίζος Γιαλιάς Σερράχης Ασπρόκρεμος Όλα τα πιο πάνω ποτάμια πηγάζουν από το Τρόδος	Όλοι
Ποιο χωριό της Κύπρου είναι κτισμένο στα 1380 μ. υψόμετρο και βρίσκεται πιο ψηλά από όλα τα χωριά του Τρόδους;	Πρόδρομος Πλάτρεις Κακοπετριά	Πρόδρομος
Το ξενοδοχείο «Βερεγγάρια», το Δασικό Κολλέγιο Κύπρου, η εκκλησία του Ιωάννη του Πρόδρομου βρίσκονται:	Στον Μουτουλλά Στον Πρόδρομο Στην Γαλάτα	Πρόδρομο
Εντός του Εθνικού Δασικού Πάρκου Τρόδους μπορούμε να συναντήσουμε 700 από τα 1640 ιθαγενή είδη της χλωρίδας μας	Ναι Όχι Δε γνωρίζω	Ναι
Υπάρχουν 10 ενδημικά φυτά της Κύπρου που μπορούμε να τα βρούμε μόνο εντός του Εθνικού Δασικού Πάρκου Τρόδους.	Ναι Όχι Δε γνωρίζω	Ναι
Ποιες από τις πιο κάτω οικοσυστημικές υπηρεσίες πιστεύετε ότι προσφέρει το Εθνικό Δασικό Πάρκο Τρόδους;	Παροχή νερού, τροφής, πρώτων υλών και καυσίμων Ρύθμιση κλίματος, ποιότητας αέρα και νερού Πολιτιστικές Υπηρεσίες Όλα τα ποιο πάνω	όλα
Το μοναδικό είδος κάβουρα που μπορεί να συναντήσει κανείς στα χερσαία οικοσυστήματα της Κύπρου ονομάζεται:	Κάβουρας ο χερσαίος Κάβουρας ο ποτάμιος Κάβουρας ο ανθεκτικός	Κάβουρας ο ποτάμιος
Θα μπορούσαμε να βάλουμε κάποιες φωτογραφίες για αναγνώριση με πολλαπλή επιλογή Πχ. Ο ποταμός που φαίνεται στη φωτογραφία είναι ο: Διαρίζος Πεδιέος		

Γιαλίας		
---------	--	--

Ερωτήσεις	Επιλογές
Ο πρωταγωνιστής στην παιδική εκστρατεία του iLIFE-TROODOS ονομάζεται	Τροοδούλης Δενδρής Άνεμος
Ποιο είναι το σλόγκαν της εκστρατείας του iLIFE-TROODOS	Τρόδος, είναι στη Φύση μας! Αγαπάμε το Τρόδος! Το Τρόδος είναι ζωή!
Έχετε δει αφίσες του προγράμματος iLIFE-TROODOS στον αυτοκινητόδρομο;	Ναι Όχι Δε θυμάμαι
Έχετε ακούσει ραδιοφωνικά σποτ του προγράμματος iLIFE-TROODOS;	Ναι Όχι Δε θυμάμαι
Αξιολογήστε από το 1-5 (1 δε μου άρεσε καθόλου, 5 μου άρεσε πάρα πολύ τα ακόλουθα) (Ίσως να έμπαινε το link δίπλα) Τηλεοπτικές διαφημίσεις 1 2 3 4 5 Ραδιοφωνικά σποτς 1 2 3 4 5 Παιδικά σποτς 1 2 3 4 5	
Χρησιμοποιείτε το Facebook page του προγράμματος iLIFE-TROODOS; Πόσο ευχαριστημένος/η είστε με την ποιότητα του πιο κάτω περιεχομένου του Facebook page του προγράμματος iLIFE-TROODOS; (1=καθόλου, 5=πάρα πολύ) Φωτογραφίες 1 2 3 4 5 Πληροφορίες 1 2 3 4 5 Δυνατότητα αλληλεπίδρασης με τους διαχειριστές 1 2 3 4 5	Ναι Όχι
Έχετε επισκεφτεί την ιστοσελίδα του προγράμματος iLIFE-TROODOS;	Ναι Όχι
Πιστεύετε ότι το πρόγραμμα iLIFE-TROODOS (εκστρατεία προώθησης με διαφημιστικά κτλ) βοηθά στο να γνωρίσει καλύτερα το κοινό το Τρόδος;	Ναι Όχι Δε γνωρίζω

Πιστεύετε ότι το πρόγραμμα iLIFE-TROODOS (εκστρατεία προώθησης με διαφημιστικά κτλ) βοηθά στο να ευαισθητοποιηθεί το κοινό σχετικά με το Εθνικό Δασικό Πάρκο Τροόδους;	Ναι Όχι Δε γνωρίζω
Πόσο σημαντικό θεωρείτε ότι είναι ένα πρόγραμμα όπως iLIFE-TROODOS για την προώθηση της σημασίας του Εθνικού Δασικού Πάρκου Τροόδους; (1 καθόλου σημαντικό , 5=πολύ σημαντικό)	1 2 3 4 5